

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті та середнього Дніпра у межах Житомирської області за лютий 2023 року

Об'єкти, створи і періодичність відбору проб в суббасейні Прип'яті та середнього Дніпра у межах Житомирської області на 2023 рік визначені «Програмою державного моніторингу вод (в частині діагностичного та операційного моніторингу поверхневих вод)» (далі-Програма), затвердженою наказом Міндовкілля від 17.01.2023 № 27 та «Порядком здійснення державного моніторингу вод», затвердженого наказом Держводагентства України від 25.01.2023 № 18.

Моніторинг масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті проводиться **на 40 пунктах спостережень**, із них:

- 11- операційний моніторинг, у т.ч. 4- поверхневі водозабори, які є джерелами питного водопостачання та 7 - транскордонні водотоки;
- 27 - діагностичний моніторинг;
- 2- дослідницький моніторинг.

Суббасейн Прип'яті

Відібрано 36 проби при плані-40 (90 %), із них: 4- питні водозабори та 6- транскордонні водотоки та виконано 200 вимірювань фізико-хімічних показників якості і властивостей поверхневих вод, при плані 220.

У зв'язку з небезпекою мінування території у період минулих бойових дій МОЗМ дніпровських водосховищ не здійснював відбір 4-х проб:

- р. Прип'ять, 60 км, кордон з Білоруссю, с. Довляди;
- р. Прип'ять, м. Прип'ять;
- р. Прип'ять, м. Чорнобиль;
- р. Уж, перед впадінням в р. Прип'ять, вплив дифузних джерел забруднення.

В цілому значення більшості показників якості масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті на питних водозаборах та транскордонних водотоках знаходиться значно нижче ГДК для водойм госпитного та рибогосподарського водокористування.

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Транскордонні ділянки водотоків:

ОРГАНІЧНІ ПОКАЗНИКИ

●БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення – 1,70 мгО₂/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк

максимальне значення -3,20 мгО₂/дм³ р. Уборть, с. Рудня Городищенська

●ХСК (норма - 50 мг О/дм³)

мінімальне значення – 21,55 мгО/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці та р. Горинь, с. Висоцьк

максимальне значення – 31,20 мгО/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська

БІОГЕННІ ПОКАЗНИКИ

● амоній - іон (норма - 1,28 мг/дм³)

мінімальне значення – 0,200 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська

максимальне значення 1,072 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань

● фосфат - іони (норма - 3,50 мг/дм³)

мінімальне значення – 0,074 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська

максимальне значення – 0,274 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк

● нітрат - іони (норма - 45 мг/дм³) – в межах від 0,840 р. Ствига, с. Познань до 1,840 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська

● нітрит - іони (норма - 3,30 мг/дм³) – в межах від 0,035 р. Уборть, с. Рудня Хочинська до 0,077 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне

- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм³) – в межах від 189,0 р. Стир, с. Зарічне до 234,0 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ:

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

- заліза загального (норма - 0,1 мг/дм³)
  - 0,108 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;
  - 0,112 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне;
  - 0,174 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;
  - 0,243 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;
  - 0,257 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;
  - 1,996 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська
- марганцю (норма - 0,01 мг/дм³)
  - 0,176 р. Уборть, с. Рудня Хочинська.

Питні водозабори:

ОРГАНІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ:

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)
мінімальне значення – 29,12 мгО/дм³ р. Уж, питний в/з м. Коростень
максимальне значення – 62,81 мгО/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., питний в/з м. Хмельницький
- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)
мінімальне значення – 1,81 мгО₂/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., питний в/з м. Хмельницький
максимальне значення – 2,96 мгО₂/дм³ р. Случ, питний в/з м. Звягель

БІОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- амоній - іон (норма - 1,28 мг/дм³) – в межах від 0,190 р. Уж, питний в/з м. Коростень до 0,640 мг/дм³ р. Хомора, питний в/з м. Полонне.
- нітрат - іони (норма - 45 мг/дм³) – в межах від 0,410 р. Случ, Чернелівське вдсх. питний в/з м. Хмельницький до 3,12 мг/дм³ р. Случ, питний в/з м. Звягель.
- нітрит - іони (норма - 3,3 мг/дм³) – в межах від 0,003 р. Случ, Чернелівське вдсх., питний в/з м. Хмельницький до 0,065 мг/дм³ р. Случ, питний в/з м. Звягель.
- фосфат - іони (норма - 3,5 мг/дм³) – в межах від 0,025 р. Хомора, питний в/з м. Полонне до 0,097 мг/дм³ р. Случ, питний в/з м. Звягель.
- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм³) – в межах від 203,0 р. Уж, питний в/з м. Коростень до 456,0 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх. питний в/з м. Хмельницький.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

- заліза загального (норма - 0,1 мг/дм³):
  - 0,360 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., питний в/з м. Хмельницький;
  - 0,488 мг/дм³ р. Случ, питний в/з м. Звягель;
  - 1,476 мг/дм³ р. Уж, питний в/з м. Коростень.
- марганцю (норма - 0,01 мг/дм³):
  - 0,061 мг/дм³ р. Случ, питний в/з м. Звягель;
  - 0,096 мг/дм³ р. Уж, питний в/з м. Коростень;
  - 0,330 мг/дм³ р. Хомора, питний в/з м. Полонне;
  - 0,480 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., питний в/з м. Хмельницький.

Для проведення досліджень на вміст специфічних та пріоритетних токсичних, здатних до накопичення стійких забруднюючих речовин у суббасейні Прип'яті відібрано 34 проби та доставлено до лабораторії моніторингу вод Північного регіону,

м. Вишгород. Протоколи результатів вимірювань пріоритетних речовин від лабораторії за лютий не надходили. Крім того, в рамках дослідницького моніторингу відібрано 2 проби та доставлено до лабораторії моніторингу вод Західного регіону.

Вміст розчиненого у поверхневих водах суббасейну Прип'яті кисню становив 7,40-13,52 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.

Суббасейн середнього Дніпра у межах Житомирської області

В рамках Програми БУВР Прип'яті в суббасейні середнього Дніпра здійснює моніторинг масивів поверхневих вод на 10 пунктах спостережень, із них 5-поверхневі водозабори, які є джерелами питного водопостачання.

Для проведення досліджень на вміст специфічних та пріоритетних токсичних, здатних до накопичення стійких забруднюючих речовин відібрано 10 проб, 100% плану та відправлено до лабораторії моніторингу вод Північного регіону м. Вишгород. Протоколи результатів вимірювань пріоритетних речовин від лабораторії за лютий не надходили.

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

ОРГАНІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ:

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення – 26,88 мгО/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх, питний в/з м. Малин та р. Возня, с. Рудня Городищенська

максимальне значення – 35,09 мгО/дм³ р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення – 2,64 мгО₂/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх, питний в/з смт. Нова Борова та р. Возня, с. Рудня Городищенська

максимальне значення – 3,36 мгО₂/дм³ р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів

БІОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- амоній - іон (норма - 1,28 мг/дм³) – в межах від 0,220 р. Ірша, Іршанське вдсх., питний в/з смт. Нова Борова до 0,560 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів.

- нітрат - іони (норма - 45 мг/дм³) – в межах від 1,52 р. Ірша, Малинське вдсх, питний в/з м. Малин до 2,85 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів.

- нітрит - іони (норма - 3,3 мг/дм³) – в межах від 0,033 р. Тетерів, Відсічне вдсх., питний в/з м. Житомир до 0,071 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів.

- фосфат - іони (норма - 3,5 мг/дм³) – в межах від 0,037 р. Ірша, Малинське вдсх, питний в/з м. Малин до 0,074 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська.

- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм³) – в межах від 249 р. Тетерів, Відсічне вдсх., питний в/з м. Житомир до 370 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., питний в/з м. Малин.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

- заліза загального (норма - 0,1 мг/дм³):

- 0,280 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., питний в/з смт. Нова Борова;

- 0,362 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., питний в/з м. Малин;

- 0,375 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., питний в/з м. Житомир;

- 0,392 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів;

- 0,612 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська.

● марганцю (норма - 0,01 мг/дм³):

- 0,072 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., питний в/з смт. Нова Борова;
- 0,077 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
- 0,096 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., питний в/з м. Житомир;
- 0,104 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх. питний в/з м. Бердичів;
- 0,224 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., питний в/з м. Малин.

Вміст розчиненого у воді кисню у межах норми - 12,16-13,44 мгО₂/дм³.